

 *Knizky.sk*

**Herbert George
Wells**



OKNEM

OKNEM.

HERBERT GEORGE
WELLS

EKNIZKY.SK



OKNEM. by eknizky.sk is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License, except where otherwise noted.

Obsah

OKNEM.

I

OKNEM.

Když jeho nohy byly srovnány, odnesli Baileye do pracovny a položili jej do křesla před otevřené okno, l am ležel, živý — ano horečkou až do beder zmítaný muž, a pod těmito dvojitá mumie byla zahalena v bílých obvinech. Pokoušel se čísti, ano pokoušel se něco psáti, ale většinu času trávil, vyhlížeje z okna,

Pomyslil si, že okno vesele jemu kyne, aby, začal, a nyní děkoval Bohu za ně mnohokráte denně. Uvnitř pokoj byl temný a šedý a v odraženém světle lesk nábytku zřejmě se odrážel. Jeho lék a nápoj stály na malém stolku, ve velkém nepořádku bud s holými větévkami z hroznů vína aneb popelem doutmku na . zelené misce, aneb s večerníkem den starým. Pohled z okna stápěl se ve světle, a naproti jeho rohu vyčníval vrchol akátu, a u nohy hroty mříží balkonu z kujného železa. V popředí bylo kolébající se stříbro řeky, nikdy klidné a přece nikdy neunavující. Za ním byl rákosnatý břeh, široká plocha luk a pak černý obrys stromů, končící skupinou topolů na vzdáleném záhybu řeky, a trčíc za nimi, čtyřhranná věž kostela.

Nahoru a dolů po řece, po celý den, věci se pře-

vážely. Nyní řada loděk plula dolů k Londýnu, obtížena vápnem a soudky piva; pak parní, dlouhá loď vypouštějíc těžké hmoty černého dýmu a rozrušujíc celou šíři řeky dlouhými, čeřícími vlnami, pak prudký, elektrický člun, a pak hustě naplněná loď výletníky, ojedinělá bárka, aneb čtyři z některého veslařského klubu. Reka byla snad nejklidnější z rána a pozdě v noci. Jedné měsíčné noci lidé plavili se po řece zpívající a s citerou je doprovázející — tato ozývala se velmi příjemně přes řeku.

Za několik dnů Bailey počínal rozeznávat některé z lodí; během jednoho týdnu znal podrobnou historii půl tuctu. Starší již loď *L u z o n*, Fitzgibbonova, dvě míle proti proudu, míjela kolem, někdy tři neb čtyřikráte denně, nápadna barvou Indů červenou a žlutou a dvou orientalských sluhů; a jednoho dne, k nezměrnému potěšení Baileyovu, krytý člun *Purple E m p e r o r* přistal přímo pod ním venku, a snídali zcela nestoudně po domácku. Pak jednoho odpoledne kapitán zvolna plující loď počal přiti se se svou ženou, když přišli na dohled z leva a dospěl až k osobnímu násilí, než zmizel za okenicí na pravé straně. Bailey považoval vše to za zábavu, povstával, když necítil nemoci a tleskal všem pohnutějším příhodám. Paní Greenová, přišla-li po velkých přestávkách s jídlem, zastihla jej tleskajícího rukama aneb měkce volajícího „Znova!“ Než herci na řece měli jiná zaměstnání a jeho znova zůstalo bez ohlasu.

OKNEM.

„Nikdy bych nepomyslel, že bych mohl mít takový zájem o věci, které netýkají se mne,“ pravil Bailey k Wilderspinovi, který přicházel svým nervosním, přátelským způsobem a pokoušel se uleviti trpčícímu rozmluvou. „Domníval jsem se, že tato vzácná schopnost jest vyvinuta u malých dětí a starých chův. Ale jest to právě dle okolností. Nemohu prostě pracovati, a lodi musí plouti, není doba hněvati se a zápasiti. A tak ležím zde a jsem tak potěšen, jako dítě řehtačkou, u této řeky a jejích příběhů.“

„Někdy ovšem, jest to poněkud hloupé, ale ne často. Hlavy plují a parník spěchá k pomoci a jinoch neb podobně jest vytažen hákem lodi. . . . Tam jede Fitzgibbonova loď. Mají nový hák, vidím, a malý černochoch jest dosud zasmušilý. Nemyslím, že jest jemu dobře, Wilderspine. Chová se stejně dva, tři dny, skrčený a zamlklý rozvažuje nad narážejícími vlnami. Nezdravé jest jemu upřeně pohlížeti na pěníci se vodu, ubíhající za lodí.“

Pozorovali malý, hlučící parník po části sluncem osvětlené řeky, na okamžik zakrytý akátem a mizel z dohledu za temnou hranou okna.

„Nabývám podivuhodného zraku pro podrobnosti,“ řekl Bailey: „Povšiml jsem si nového háku lodi ihned. Druhý černochoch jest veselý, malý jinoch. Nikdy se nechlubil se starým hákem lodi, jako s tímto.“

„Malajci?“ tázal se Wilderspin.

„Nevím,“ pravil Bailey. „Myslil jsem, že jeden nazýval všechny druhy lodníků Lascar.“

Pak začal vypravovati Wilderspinovi, co věděl o soukromých záležitostech krytého člunu Purple E m p e r o r. „Zajímavo,“ pravil, „jak tito lidé přicházejí ze všech konců světa — z Oxfordu a Windsoru, z Asie a Afriky — a sejdou se a plují kolem mého okna, právě, aby mne pobavili. Jeden muž vyploval z nekonečnosti předvečera, chytil naproti krásného kraba, ztratil a stihl loďku a plul kolem znova. Snad neobjeví se nikdy v mém životě ještě jednou. Pokud jsem se dozvěděl, žil a měl malé nesnáze, snad třicet — snad čtyřicet let na zemi, jen proto, aby učinil ze sebe osla po tři minuty, před mým oknem. Podivná věc, Wilderspine, přemýšleli byste o tom.“

„Ovšem,“ pravil Wilderspin.

Den neb dva dny potom Bailey měl skvělé jitro. Vskutku, ke konci příběhu, stal se téměř tak napínavý, jaký vůbec kterékoliv okno skýtati může. Začněme, nicméně, od počátku.

Bailey byl zcela samotný v domě, neboť jeho hospodyně odešla do města tři míle vzdáleného platiti účty, a služka měla prázdnou. Ráno počalo nepřívětivě. Kocábka plula proti proudu kolem půl deváté, a později loď s odpočívajícími lidmi plula dolů. Než, to byl pouhý začátek. Věci stávaly se zajímavými kolem desáté hodiny.

Počalo to s něčím bílým, třepotajícím se v odlehlé vzdálenosti, kde tři topoly označovaly záhyb

OKNEM.

řeky. „Kapesník,“ pravil Bailey, když věc spatřil. „Ne. Příliš veliký. Vlajka snad.“

Nicméně nebyla to vlajka, neboť pohybovala se kolem. „Muž v bílém běžící rychle a směrem k nám,“ pravil Bailey. „To jest štěstí! Ale jeho bílý šat jest skvostně volný.“

Pak podivná věc se přihodila. Asi minutu byl tam růžový záblesk mezi tmavými stromy v dálce, pak malý nádech bleděšeda, jež počalo přebíhati a mizeti východně. Muž v bílém vyskočil a dal se do běhu. Hned na to rána z výstřelu se ozvala.

„Jaký to ďábel!“ pravil Bailey. „Zdá se, jakoby střílel někdo po něm.“

Vztyčil se strnule a vytrvale vyhlížel. Bílá postava přicházela podle stezky obilím. „Zpropadeně! Jest to jeden z černochoů od Fitzgibbona,“ pravil Bailey; „divím se, proč stále mává ramenem.“

Pak tři jiné postavy stávaly se nezřetelně viditelnými proti tmavému pozadí stromů.

Náhle na druhém břehu muž vcházela do obrazu. Byl černovousý, oblečen ve vlněný šat, měl červený pás a ohromný, plstěný klobouk. Šel, opíraje se značně do předu a jeho ruce pohybovaly se před ním. Za ním bylo viděti trávu uhýbající se před vlečným lanem člunu který táhl. Upřeně pozoroval bílou postavu, která chvátala obilím. Najednou se zastavil. Pak se zvláštním posuňkem, Bailey viděl, že počal

potahovati v kličce lana ruku za rukou. Nad vodou bylo slyšeti hlasy lidí ve člunu dosud neviditelném.

„Co chcete učiniti, Hagshot?“ tázal se kdosi.

Muž s červeným pásem zvolal cosi neslyšitelného a táhl dále provaz, pohlížeje přes rámě na unikající bílou postavu, když byl zaměstnán. Šel dolů k břehu, a lano rozvíralo úzkou stezku v rákosí a tepalo vodu při každém trhnutí.

Pak ihned oblouk člunu bylo viděti, se stěžňovou plachtou, a velký muž s krásným vlasem povstal a pokoušel se hleděti po břehu. Člun narazil neočekávaně mezi rákosí a štíhlý muž s krásným vlasem náhle zmizel, patrně upadl zpět do neviditelné části lodi. Tam bylo slyšeti proklínání a jakýs neurčitý smích. Hagshot se nesmál, ale spěšně vyšplhal se do člunu a odrazil od břehu. Hned na to člun zmizel z Baileyových očí.

Ale bylo je ještě slyšeti. Melodie hlasů napovídala, že jeho obyvatelé byli zaměstnání radíce jeden druhému, co učiniti.

Utíkající postava blížila se k břehu. Bailey viděl nyní jasně, že to byl jeden z Fitzgibbonových Orientálců, a počínal chápati, čím zakřivená věc, kterou muž nesl, by mohla býti. Tři druzí mužové šli jeden za druhým obilím a první nesl, co byla patrně ručnice. Byli asi 300 yardů neb více za Malajcem.

„Jest to honba na muže, při všem, co jest svato!“ zvolal Bailey.

Malajec zastavil se na okamžik a pohlížel na

OKNEM.

břeh v pravo. Pak sešel se stezky a prodíraje se obilím, mizel tímto směrem. Tři pronásledující následovali v řadě — jejich hlavy a poskakující ramena nad obilím po krátké době zmizely též z Baileyova pole vidění.

Bailey tak se zapomněl, že proklínal. „Právě, když věc stávala se veselou!“ pravil. Cosi jako výkřik ženy pronikal vzduchem. Pak volání, nářek, tiché klepání na balkoně venku, že Bailey povyskočil, a rána z ručnice.

„Jest to až příliš kruté pro nemocného,“ řekl Bailey.

Než více ještě mělo se přihoditi na tomto obraze. Vskutku, mnohem více. Malajec objevil se znova, běžel nyní podél břehu proti proudu řeky. Jeho velké skoky byly mnohem svižnější než mírné klusání před tím. Vyhrožoval komusi před sebou s ohyznou malajskou dýkou, kterou držel v ruce. Ostří bylo, Bailey zpozoroval, kalné — neodráželo se ve slunci, jako bývá u ocele.

Pak přišel štíhlý, krásný muž, mávaje hákem lodním a za ním tři druzí mužové ve veslařském obleku, neobratně běžící s vesly. Muž se šedým kloboukem a červeným pásem nebyl s nimi. Po chvíli tři mužové s ručnicí objevili se znova, dotud v obilí, ale nyní poblíže břehu řeky. Vynořili se na vinutou stezku a kvapili za druhými. Protější břeh byl opuštěný a prázdný znova.

Pokoj nemocného byl znesvěcen další

bezbožností. „Dal bych život, abych viděl konec toho,“ pravil Bailey. Pak byly neurčité výkřiky proti proudu. Jednou zdálo se, že přicházejí blíže, ale zklamali jej.

Bailey seděl a reptal. Ještě reptal, když tu jeho oči. postihly cosi černého a okrouhlého mezi vlnami. „Hallo!“ pravil. Hleděl upjatě a viděl tři trojhranná černá těla, pěnící se tu neb onu chvíli asi yard před oním.

Dosti byl v pochybnostech, když malá tlupa pronásledujících objevila se opět v obzoru a směřovala k onomu plovoucímu předmětu. Mluvili živě. Pak muž s puškou namířil.

„Plave přes řeku, pro Bůh!“ pravil Bailey.

Malajec se ohlédl, spatřil ručnici a ponořil se pod vodu. Přiblížil se tak těsně k Baileyovu břehu řeky, že jedna ze železných tyčí balkonu zakryla jej na okamžik. Když se vynořil, muž s ručnicí vypálil. Malajec klonil se stále v před — Bailey viděl mokrý vlas na jeho čele a dýku mezi zuby — a hned na to byl skryt balkonem.

To zdálo se Baileyovi nesnesitelným bezprávím. Muž byl nyní na vždy ztracen pro něho, tak myslil v duchu. Proč nemohl divoch nechat se chytiti — slušně na druhém břehu — aneb zastřeliti ve vodě?

„Jest horší než Edwin Drood,“ pravil Bailey.

Za řekou též věci staly se úplně pustými. Všech sedm mužů šlo opět po proudu řeky, snad aby měli člun, a přešli řeku. Bailey naslouchal a čekal. Tam

OKNEM.

bylo ticho. „Jistě že není konec všemu tomu,“ pravil Bailey.

Pět minut uplynulo — deset minut. Pak vlečná loď s dvěma bárkami plula proti proudu. Chování mužů v těchto bylo chování těch, kteří nespatriili nic pamětihodného na zemi, vodě neb nebi. Zřejmě celý příběh uchýlil se z obzoru řeky. Snad honba přesunula se do křovinatých lesů za domem.

„Zpropadeně!“ zvolal Bailey. „Pokračovalo to znova, a teď není příležitosti k pokračování. Ale to jest kruté pro nemocného muže!“

Slyšel kroky za sebou na schodišti a ohlížeje se kolem, viděl dveře otevřeny. Paní Greenová vešla a usedla, sténajíc. Měla dosud klobouk na hlavě, peněženku v ruce a svůj malý košík na paži. „Ó, tam!“ řekla, a ponechala Baileyovi, aby domyslíl si ostatní.

„Požijte něco whisky s vodou, paní Greenová, a vypravujte mně o tom,“ řekl Bailey.

Vzlykajíc chvíli, paní počala sbírat síly k vysvětlení.

Jeden z těchto tmavých tvorů u Fitzgibbona sešlel a běhal kolem s velkým nožem, bodaje lidi. Usmrtil čeledína, pobodal číšníka a téměř uřízl rámě jakéhosi pána ve člunu.

„Utíká zběsile s malajskou dýkou,“ pravil Bailey. „Myslil jsem, že to byla ona.“

A skrýval se v lese, když jím šla z města.

„Cože! Běžel za vámi?“ „tázal se Bailey, s určitým nádechem radostného rozechvění v hlase.

„Ne, to byla hrozná část všeho,“ paní Greenová vysvětlovala. Šla svou cestou lesy a nikdy nevěděla, že tam jest. Jedině proto, že potkala mladého Fitzgibbona, nesoucího pušku, v křovinách, slyšela něco o tom. Samozřejmě, co pohněvalo paní Greenovou, byla ztracená příležitost ke vzrušení. Rozhodla se však, nicméně, čerpati co nejvíce z toho, co jí bylo ponecháno.

„Pomysli si, že tam byl celý ten čas!“ říkala opět a opět.

Bailey snášel toto dosti trpělivě asi deset minut. Konečně uznal za dobré, pečovati o sebe. „Jest půl jedenadvacáté hodiny, paní Greenová,“ pravil. „Nemyslíte, že jest čas, abyste dala mně něco jísti?“

Toto uvedlo paní Greenovou na kolena.

„Ó pane, pane!“ zvolala. „Ó! nepřejte si, abych odešla z tohoto pokoje, pane, dokud nezvím, že jest chycen. Mohl by vniknouti do domu, pane. Mohl by se vlouditi, vlouditi se svým nožem, podle této cesty velmi “

Přerušila náhle a přes něho zírала k oknu. Její dolní čelist sklesla. Bailey obrátil prudce hlavu.

Na dobu půl vteřiny věci zdály se právě takovými, jako byly. Tam byl strom, balkon, zářící řeka, vzdálená věž kostela. Pak zpozoroval, že akát byl posunut asi stopu v pravo a že se chvěl a listy

OKNEM.

šustěly. Keř byl prudce zmítán a těžké sténání bylo slyšitelné.

V druhém okamžiku huňatá, hnědá ruka se objevila a uchopila železné mříže balkonu, a v následujícím tvář Malajcova pohlížela těmito na muže v křesle. Výraz jeho obličeje byl neobyčejně úšklebný, protože svíral dýku mezi zuby a krvácel z ohybných rány ve tváři. Jeho mokřý a usychající vlas třel jako rohy z jeho hlavy. Jeho tělo bylo obnaženo, kromě modřích spodků, které přihnaly k němu. Baileyův první popud byl vyskočiti z křesla, ale jeho nohy upomenuly jej, že jest to nemožno.

Pomocí balkonu a stromu muž zvolna povstal, až jej spatřila paní Greenová. S ohlušujícím výkřikem spěchala ke dveřím a hmatala po rukojeti.

Bailey myslil rychle a svíral po jednom léku v každé ruce. Jednou lahví mrštil a roztříštila se proti akátu. Tiše a s rozvahou, nespouštěje svých jasných očí upřených na Baileye, Malajec šplhal se na balkon. Bailey, dosud svíraje druhou láhev, ale s chorobným, skleslým pocitem kolem srdce, pozoroval, jak nejprve jedna noha přešla přes mříže, a pak druhá.

Byl to Baileyův dojem, že Malajci trvalo asi hodinu, aby přenesl druhou nohu přes zábradlí. Doba, která uplynula, než poloha v sedě byla změněna v polohu ve stoje, zdála se nesmírnou — dny, týdny, možná že rok aneb podobně trvajících. Než Bailey neměl jasněho ponětí, že cosi se děje v jeho mysli za této dlouhé doby, leda nejistý podiv, proč

nemůže hoditi druhou lahví léku. Náhle Malajec pohlédl na jeho šíji. Tu ozval se rachot ručnice. Rozpřáhl paže a sklesl na křeslo. Paní Greenová vydala ze sebe hrozný křik, který, jak se zdálo, byl by trval do soudného dne. Bailey pohlížel na hnědé tělo s lopatkou vtaženou, která bolestně se svíjela po jeho nohách, rychle je smáčejič a prosakujíc bezbarvé obvazy. Pak pohlédl na dlouhou dýku s Červenými skvrnami na ostří, která ležela za chvějícími se hnědými prsty na podlaze. Pak na paní Greenovou, která tiskla se prudce ke dveřím, pohlížela na tělo a křičela v bouřlivých záchvatech, jako by chtěla probuditi mrtvého. A pak tělo se zachvělo jedním z posledních křečovitých pokusů.

Malajec uchopil dýku, pokusil se vstáti s přispěním levé ruky a skácel se. Pak nadzvihl hlavu, zíral okamžik na paní Greenovou a otáčeje tváří kolem patřil na Baileye. S těžkým chrapotem umírajícímu muži podařilo se sevřítí pokrývky ložní ochablou rukou a s prudkou námahou, která nadmíru svírala Baileyovy nohy točil se stranou směrem, kde měla býti jeho poslední obět. Pak cosi uvolnilo se v Baileyově mysli a udeřil druhou lahví vší silou do Malajcovy tváře; dýka dopadla těžce na podlahu.

„Volno jest těmto nohám,“ pravil Bailey, když mladý Fitzgibbon a jeden ze společnosti veslařů sejmuli tělo s něho.

OKNEM.

Mladý Fitzgibbon byl velmi bledý v tváři: „Nemínil jsem zabítí jej,“ řekl.

„Je stejně dobře,“ pravil Bailey.